

U 34/2026 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston asetukseksi tiettyjä maatalous- ja teollisuustuotteita koskevien unionin autonomisten tariffikiintiöiden avaamisesta ja hallinnoinnista annetun asetuksen (EU) 2021/2283 muuttamisesta (*unionin autonomiset tariffikiintiöt; maatalous- ja teollisuustuotteet*)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään eduskunnalle Euroopan komission tekemä ehdotus neuvoston asetukseksi tiettyjä maatalous- ja teollisuustuotteita koskevien unionin autonomisten tariffikiintiöiden avaamisesta ja hallinnoinnista annetun asetuksen (EU) 2021/2283 muuttamisesta sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 28.5.2026

Valtiovarainministeri Riikka Purra

Erityisasiantuntija Upi Talsi

**EHDOTUS NEUVOSTON ASETUKSEKSI TIETTYJÄ MAATALOUS- JA TEOLLISUUS-
TUOTTEITA KOSKEVIEN UNIONIN AUTONOMISTEN TARIFFIKIINTIÖIDEN
AVAAMISESTA JA HALLINNOINNISTA ANNETUN ASETUKSEN (EU) 2021/2283
MUUTTAMISESTA****1 Tausta**

Euroopan komissio antoi 27.4.2026 ehdotuksen neuvoston asetukseksi tiettyjä maatalous- ja teollisuustuotteita koskevien unionin autonomisten tariffikiintiöiden avaamisesta ja hallinnoinnista annetun asetuksen (EU) 2021/2283 muuttamisesta (COM(2026) 177 final). Ehdotus lähetetään perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti eduskunnalle kannanmuodostusta varten, koska kysymyksessä on Euroopan unionin toimivaltaan kuuluva asia, josta veroasiana muutoin säädettäisiin lailla perustuslain 81 §:n nojalla.

2 Ehdotuksen tavoite

Autonomisia tariffikiintiöitä tarvitaan tietyille tuotteille, kun niiden tuotanto on unionissa riittämätöntä niitä käyttävien tuotannonalojen tarpeiden tyydyttämiseksi. Ehdotuksen nojalla olisi avattava kiintiöitä, joissa ei kanneta tulleja tai joissa kannetaan alennettuja tulleja. Asetus (EU) 2021/2283 saatetaan ajan tasalle kuuden kuukauden välein. Ehdotettuja muutoksia sovellettaisiin 1.7.2026 alkaen.

3 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Tarkoitus on avata kiintiöitä, joissa ei kanneta tulleja tai joissa kannetaan alennettuja tulleja, häiritsemättä kuitenkaan näiden tuotteiden markkinoita. Euroopan unionin neuvosto antoi 20.12.2021 asetuksen (EU) 2021/2283, jotta kyseisten tuotteiden kysyntä unionissa voitaisiin tyydyttää mahdollisimman suotuisin ehdoin. Ehdotetut toimenpiteet toteutettaisiin Euroopan unionin yhtenäistariiffiin (Taric) puitteissa. Kyseisten toimenpiteiden soveltamisesta vastaisivat jäsenvaltioiden tulliviranomaiset. Kiintiöt jaettaisiin tulli-ilmoitusten hyväksymispäivän mukaisessa järjestyksessä.

Komissio on tullitaloustyöryhmän (The Economic Tariff Questions Group) avustamana tarkastellut 13.11.2025–23.1.2026 välisenä aikana uudelleen kaikkia jäsenvaltioiden esittämiä pyyntöjä, jotka koskevat autonomisissa tariffikiintiöissä kannettavia tulleja. Tullitaloustyöryhmässä on edustajia jokaisesta EU:n jäsenvaltiosta ja Turkista. Jäsenvaltiot puolestaan ovat kuulleet asianosaisia teollisuudenaloja, järjestöjä, kauppaa ja muita osallisia sidosryhmiä. Työryhmässä käsiteltiin hakemuksia 1.7.2026 voimaan tuleviksi autonomisiksi tullisuspensioiksi ja tariffikiintiöiksi. Tällä kierroksella oli jätetty 5 hakemusta uusiksi tariffikiintiöiksi ja 4 muutosesitystä voimassa oleviin tariffikiintiöihin.

Tämän uudelleentarkastelun perusteella komissio katsoo, että on perusteltua avata autonomiset tariffikiintiöt neljälle uudelle tuotteelle, joita ei tällä hetkellä luetella neuvoston asetuksen (EU) 2021/2283 liitteessä. Lisäksi kolmen muun tuotteen osalta on tullut tarpeelliseksi joko muuttaa tavaran kuvausta tai korottaa alkuperäistä kiintiön määrää. Liitteestä olisi poistettava kaksi tuotetta, joiden tariffikiintiön jatkaminen ei ole enää unionin taloudellisten etujen mukaista.

Selkeyden vuoksi olisi asianmukaista julkaista neuvoston asetuksen (EU) 2021/2283 liitteestä konsolidoitu toisinto, joka korvaa kokonaisuudessaan vanhan liitteen.

Suomella ei ollut tällä kierroksella omia hakemuksia, eikä Suomi vastustanut muiden tekemiä hakemuksia.

Kokouskierroksen keskustelluin asia oli järjestelyn evaluointitutkimus. Tullisuspensioita ja autonomisia tariffikiintiöitä koskevan järjestelyn arviointi on edennyt hitaasti. Loppuraportin odotetaan valmistuvan helmikuussa. Jäsenvaltiot haluavat osallistua aktiivisemmin uusien sääntöjen valmisteluun.

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Asetusta sovellettaisiin 1. päivästä heinäkuuta 2026.

4 Ehdotuksen oikeusperusta ja suhde suhteellisuus- ja toissijaisuusperiaatteisiin

Ehdotettava asetusta perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 31 artiklaan, jonka mukaan neuvosto vahvistaa komission ehdotuksesta yhteisen tullitariffin tullit. Tämä tarkoittaa myös tullien muuttamista ja suspendointia. Sen vuoksi neuvoston asetusta on tässä tapauksessa asianmukainen toimintatapa. Asetusta hyväksyttäisiin neuvostossa määränemistöllä.

Ehdotus kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Sen vuoksi toissijaisuusperiaatetta ei sovellettaisi. Valtioneuvosto katsoo ehdotuksen olevan suhteellisuusperiaatteen mukainen, sillä toimenpiteet vastaavat tavoitteita, joilla pyritään yksinkertaistamaan ulkomaankaupan toimijoiden menettelyjä. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti asetusta ei ylitettäisi sitä, mikä on asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen. Toimenpiteet olisivat myös yksipuolisista tullisuspensioista ja autonomisista tariffikiintiöistä annetun komission tiedonannon (EUVL C 363, 13.12.2011, s. 6) mukaisia.

5 Ehdotuksen vaikutukset

Komissio ei ole tehnyt ehdotuksesta vaikutusten arviointia, koska se katsoo, että ehdotetuilla muutoksilla autonomisten tariffikiintiöiden piiriin kuuluvien tuotteiden luetteloon ei odoteta olevan merkittäviä vaikutuksia.

Ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia menoihin, mutta sillä on rahoitusvaikutus tuloihin.

Liitteeseen sisältyy neljä uutta tuotetta. Kyseisiä tariffikiintiöitä vastaavat kantamattomat tullit lasketaan pyynnön esittäneiden jäsenvaltioiden vuotta 2026 koskevien arvioiden perusteella. Vaikutus tullien kantamiseen vastaa arviolta 7,1 miljoonaa euroa vuodessa. Kielteinen vaikutus talousarvion perinteisiin omiin varoihin on 5,4 miljoonaa euroa vuodessa (75 prosenttia kannettujen tullien kokonaismäärästä). Jäsenvaltiot saavat pitää 25 prosenttia tulleista kantopalkkiona. Suomen osalta vaikutukset rajoittuisivat sen mukaan, kuinka paljon kyseistä tavaraa tuodaan Suomessa unioniin.

6 Ehdotuksen suhde perustuslakiin sekä perus- ja ihmisoikeuksiin

Valtioneuvosto ei katso ehdotuksen olevan ristiriidassa Suomen perustuslain tai Suomea velvoittavien perus- ja ihmisoikeussopimusten kanssa.

7 Ahvenanmaan toimivalta

Asia ei kuulu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

8 Ehdotuksen käsittely Euroopan unionin toimielimissä ja muiden jäsenvaltioiden kannat

Asian käsittely Euroopan unionin neuvostossa alkoi 6.5.2026. Tavoitteena olisi neuvostossa hyväksyminen kesäkuussa 2026.

9 Ehdotuksen kansallinen käsittely

Asia on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Tullin kanssa ja koordinoitu EU5 jaoston (tullitekniset kysymykset) kirjallisessa menettelyssä, joka päättyi 8.5.2026.

10 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto katsoo, että ehdotus on hyväksyttävissä.